

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. S. K.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. L. S., advokátom so sídlom v B., proti odporcovi **Ing. J. K.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. K. D., advokátkou so sídlom v K., **o výživné na manželku**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 7 C 281/2002, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011 sp. zn. 14 Co 394/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 2. júna 2011 č.k. 7 C 281/2002-603 nepripustil zastúpenie odporcu JUDr. P. P., bývajúcim v B.. Rozhodol tak po zistení, že JUDr. P. P. po tom, ako mu bola pozastavená advokátska činnosť zastupoval a aj aktuálne zastupuje účastníkov aj v iných konaniach, ktoré nesúvisia s rodinnými a majetkovými vecami odvodzovanými z rodinných vzťahov rodiny K. (konanie sp. zn. 11 C 197/2001 vedené na Okresnom súde Bratislava V, konanie sp. zn. 40 C 368/2009 vedené na Okresnom súde Bratislava V, konanie sp. zn. 7 C 262/2009 vedené na Okresnom súde Bratislava II), z čoho je zrejmé, že vystupuje v rôznych veciach opätovne, čo zákon nedovoľuje. Preto súd podľa § 27 ods. 2 O.s.p. rozhodol, že toto zastúpenie nepripustil.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu uznesením z 30. novembra 2011 sp. zn. 14 Co 394/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Zhodne s prvostupňovým súdom uviedol, že preukázaná skutočnosť, že JUDr. P. P. vystupuje v ďalších konaniach skutkovo nesúvisiacich s predmetom tohto konania, odôvodňuje záver o nesplnení jednej zo základných podmienok na pripustenie JUDr. P. P. ako zástupcu odporcu. Odvolací súd námietky odvolateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia považoval za neopodstatnené, pretože súd prvého stupňa vykonal podrobnú prieskumnú činnosť na viacerých súdoch a mal preukázané, že splnomocnený zástupca odporcu zastupuje viacerých účastníkov aj v iných konaniach nesúvisiacich s rodinnými a majetkovými vecami vyplývajúcimi z rodinných vzťahov rodiny K. a v odôvodnení napadnutého uznesenia tieto konania presne a nezameniteľne špecifikoval.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal odporca dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorý neumožnil odporcovi, aby mohol byť zastúpený pred súdom zástupcom, ktorého si zvolí, napriek tomu, že to umožňuje § 24 O.s.p. a Ústava Slovenskej republiky. Vyčítal odvolaciemu súdu, že sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal jeho odvolacími námietkami a nezisťoval, či sú skutkové zistenia súdu prvého stupňa pravdivé, resp. nepravdivé, ani nepreveril tvrdenia odvolateľa. V dovolaní odporca ďalej namietal aj existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. z dôvodu, že predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. K. J. podľa medializovaných správ v dennej tlači žila v spoločnej domácnosti so sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. M., ktorý v trestnom konaní vedenom proti zástupcovi odporcu JUDr. P. v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 2 Toš 2/2007 vyhlásil, že je voči nemu zaujatý a nemôže vec rozhodovať. Napriek tomuto vyhláseniu o zaujatosti voči jeho osobe vec rozhodoval, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 129/2010-33 potvrdil, že vo veci rozhodovali zaujatí sudcovia. Vzhľadom na uvedené mal byť zástupca odporcu JUDr. P. krajským súdom vopred oboznámený, že vec bude rozhodovať sudkyňa JUDr. K. J., aby mal možnosť podať námietku zaujatosti. Keďže tak odvolací súd neurobil, možno minimálne z objektívneho hľadiska pochybovať o nezaujatosti uvedenej sudkyne Krajského súdu v Bratislave.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou (§ 241

ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., preto dovolanie proti nemu v zmysle týchto ustanovení prípustné nie je.

Vzhľadom na obsah dovolania a so zreteľom na povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade vymenovanej v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ netvrdil existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a či nerozhodoval vo veci vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.); dovolací súd žiadnu dovolateľom tvrdených vád nezistil.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Podľa názoru dovolateľa malo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom viesť predovšetkým nedodržanie postupu podľa § 157 O.s.p., keď odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď sa nevyporiadal s jeho odvolacími námietkami. Tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje

za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

V dovolaní sa namieta aj existencia vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. z dôvodu, že predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. K. J. podľa medializovaných správ v dennej tlači žila v spoločnej domácnosti so sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. J. M., ktorý v trestnom konaní vedenom proti zástupcovi odporcu JUDr. P. v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 2 Toš 2/2007 vyhlásil, že je voči nemu zaujatý a nemôže vec rozhodovať. Napriek tomuto vyhláseniu o zaujatosti voči jeho osobe vec rozhodoval, pričom Ústavný súd Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 129/2010-33 potvrdil, že vo veci rozhodovali zaujatí sudcovia. Vzhľadom na uvedené mal byť zástupca odporcu JUDr. P. krajským súdom vopred oboznámený, že vec bude rozhodovať sudkyňa JUDr. K. J., aby mal možnosť podať námietku zaujatosti.

Podľa názoru dovolacieho súdu samotná skutočnosť, že predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. K. J., ktorá rozhodovala vo veci, mala blízky vzťah so sudcom, ktorý v trestnej veci zástupcu odporcu, sa vyjadril o zaujatosti voči nemu a napriek tomu v uvedenej trestnej veci rozhodoval, nie je sama osebe objektívne spôsobilá prívodiť záver o existencii zástupcom odporcu JUDr. P. P. tvrdeného negatívneho vzťahu JUDr. K. J. k tomuto zástupcovi a k predmetu konania. Námietku dovolateľa, že odvolací súd všeobecného splnomocnenca odporcu JUDr. P. vopred neupozornil, že vec bude rozhodovať senát JUDr. K. J., aby mohol vzniesť námietku zaujatosti, dovolací súd nepovažuje za dôvodnú, pretože žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku takúto povinnosť súdu neukladá.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád tvrdených dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné

dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková